

Nr. 30

Oslo, den 23. juli 1936.

48. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Ospigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Livets formål. — De kommunistiske lokketoner. — En konversjonshistorie. — Vår feriekoloni. — St Knuds minnifest i Odense. — † Kardinal Binet. — Pilgrimsferden til Stiklestad. — «Der Grosse Herder». — Til maskinen! — Ite missa est. — Herhjemme. — - og derute.

Livets formål.

Av kardinal Newman.

Jeg vil rette et spørsmål til dere, kjære brødre — og kan hende forekommer det dere med engang så uinteressant at dere ikke skjønner hvorfor jeg overhodet stiller det. Ti spørsmålet er: «Hvorfor er dere kommet til verden?»

En eller to ganger før har dette spørsmål kanskje trått dere nær, men dere har fort jaget det bort som noe det ikke kan nytte å reflektere over. Enkelte av dere husker vel også første gang dere spekulerte over det. Dere var barn ennu da den tanke, sendt av Gud, dukket op i hjertet: «Hvorfor er jeg her? Hvordan kom jeg her? Hvem har bragt mig herhen? Hvad skal jeg utrette her?» Den dag dere tenkte slik begynte livets ansvar å melde sig og dere fikk anelse om dets tyngde: å skulle og kunne velge mellom ondt og godt.

Men det er en forferdende tanke at så mange mennesker aldri i alvor søker svaret på dette spørsmål. De greier sig med et rent overfladisk forhold til det, går av og til i kirke, eller leser litt i bibelen — men for alvor å se det faktum i øinene at de er kommet fra Gud for å gjøre hans vilje og stå ham til ansvar i alle ting, det vil de ikke. Hvad en slik innstilling vil føre til, sier vår hellige tro oss klart og tydelig. Den eneste her på jorden, som kunde ha fulgt sine egne lyster og gjort sin egen vilje i alle ting — Guds enbårne sønn — han vilde aldri handle slik, men oppfylte alltid sin Faders vilje.

Og kom han til verden, til sin egen verden, ikke for sin egen lyst eller fornøielses skyld, men for å gjøre Faderens vilje — da har visselig også vi en eller annen gjerning å gjøre og må legge all vår tålmodighet og flid i å finne ut av hvad og hvor den er.

Ja, således er det brødre! Enhver som lever — høi og lav, klok og uvitende, ung og gammel, menn og kvinner, har en gjerning de er sendt ut for å fullføre. Vi er ikke sendt her til jorden uten mål og mening — det er ikke et tilfelle at vi er blitt født. Vi er her ikke for bare å gå i seng om kvelden og stå op om morgen, arbeide for vårt brød, spise og drikke, le og more oss, synde når det passer oss og holde op når vi er trette av det, danne hjem, opdra barn og dø.

Gud ser hver enkelt av oss — han skaper hver enkelt sjel og gir den bolig i et bestemt legeme med et bestemt formål. Han gjør bruk av oss — han verdiges å bruke hver enkelt av oss. Han har en bestemmelse, en hensikt med hver enkelt av oss, og vi står alle like høit i hans øine. Vi er alle satt på hver vår forskjellige plass for å arbeide nettop på denne plass i hans tjeneste — ikke for å forlyste oss selv. Som Kristus hadde sin gjerning, har vi vår — som hans glede var å gjøre sin, skal det være vår glede å gjøre vår.

Og hvad er så kjennetegnet på at du har det riktige svar på vårt viktige spørsmål idag? Det finnes lettest når jeg retter ennu et spørsmål til dig: «Er din religion et arbeid for dig?» Ti hvis den ikke er det, så er den overhodet ikke noen virkelig religion.

En kristens religion er nemlig ikke hvile, men en kamp — og hvad enn hans stilling i livet er, så er det hans kall å være en Herrens stridsmann. Svaret på vårt oprinnelige spørsmål om hvorfor vi er kommet til verden, om livets formål, er altså: å gjøre Guds vilje. Og den kan kun gjøres ved å strikke troens gode strid.

De kommunistiske lokketoner.

Der finnes eksempler nok på med hvilken list og forslagenhet de fra Moskva dirigerte kommunister forsøker å kamuflere sine organisasjoner og deres innpass i de forskjellige europeiske land. Efterhvert har bolsjevikene nu søkt å overrumple de naive sjeler i Frankrike, England og Spania — senest i Sveitz. I Spania og Frankrike har de hatt held med sine forskjellige kamuflinger — England har stort sett tatt meget kjølig imot dem og i Sveitz er man i ferd med å berøve dem deres nasjonale maske og blotte de moskovitiske trekk.

Der begynte nemlig også den tredje internasjonale utsendinger å spille de yndigste lokketoner på sin hyrdefløite. Sist i juni utstedte de således et oprop fra det såkalte «Politbyrå», hvori de krevet å få feire forbunds dagen den 1. august som kommunistisk dag for samling av alle folkekrefter til forsvar av landets uavhengighet og folkets frihet. Ordrett heter det: «Det kommunistiske parti kaller på folket for den 1. august å fornye Rütliden mot alle de fiender, som truer dets uavhengighet og vil tilintetgjøre dets frihet». Man må spørre: kan hykleriet overhodet drives videre?

Det viste da også snart sitt rette ansikt, idet de sveitsiske kommunister den 4. juli har lykksaliggjort offentligheten med en ny kunngjørelse, i hvilken de hvenken forlanger mer eller mindre enn dannelsen av en folkehær. Hvilket altså her som i andre land betyr det samme som: dannelsen av en folkefront.

For at der overhodet ikke skal kunne være noen tvil om at den kommunistiske aksjon i Sveitz har nøyaktig det samme mål som i Frankrike, så henviser det beryktede Politbyrå uttrykkelig til den virksamhet man utfolder i dette land, hvilket viser en enestående kynisme, da Frankrike ikke nettop i øieblikket avgir det beste eksempel på den kommunistiske folkefronts velsignelse.

Leon Bally har således i disse dager vist i en leder i «Jour» at bak alle de revolusjonsforsøk som i de siste måneder har gjennemrystet Frankrike, finner man stadig Kominterns hemmelige agenter, deres planer og anvisninger. Det er denne Sovjetorganisasjon — og for det meste stadig de samme av dens folk — som leder de revolusjonære bevegelser i Spania, Frankrike og tildels i Belgia. Og i «République» skriver Pierre Dominique at folkefrontregjeringen som for de franske patrioter representerer en hjelp i de indre reformbestrebelsler kun i kommunistenes øine er en etappe på veien til vebnet oprør. Forfatteren minner om Piecks tale på Kominternstevnet i juli 1935 i Moskva, hvori han erklærte at man kun kunde nå frem til et bevebnet oprør av arbeiderklassen over folkefronten. For å skape en ensrettet arbeiderbevegelse var en rekke streikar nødvendige, og disse måtte ledes av revolusjonære centrer innenfor hver enkelt arbeidsgren.

Det måtte være demonstrative streikar som straks kunde hitføre iøinefallende fordeler for arbeiderne — f. eks. forbedrede lønnsbetingelser. Og man måtte utfinne nye metoder for å komme kapitalfetisjen til livs. Målet skulle være å styre det borgerlige régime og oprette sovjetregjeringer.

Disse uttalelser, skriver Dominique, kom Pieck med allerede i juli 1935. Og de blev meddelt den franske kommunistfører Thorés til etterfølgelse. De franske kommunister hadde å bidra til folkefrontens seier, men måtte ikke tre inn i regjeringen, da de skulle hitføre den ene streik etter den annen. Og man må innrømme at de på alle punkter har adlydt Moskva. De har voktet sig vel for å røre ved statsapparatet så post-, jernbane-, gass- og elektrisitetsvesenet er ikke blitt rammet. Dog skal turen komme til dem under annen akt av de kommunistiske operasjoner.

*

Men alt tyder på at Sveitz vil være klokere og forsiktigere enn Frankrike og Spania, som for sent har erkjent hvor farlig det er å leke med ilden fra Moskva og derfor ikke har stanset denne landsfare i sin begynnelse. Man har fra arbeiderhold i Sveitz sagt et kategorisk nei til det kommunistiske Rütlidsforbund og åpent betegnet det som «arbeiderbevegelsens skadedyr». Det ellers noe holdningsløse blad «Nation» kaller det et «slett klovnnummer», som kommunistene vil opføre på opfordring fra Moskva. I «Metallarbeiter-Zeitung», som dog fornylig har docert at håndverkerne alltid må være demokratiets fiender, blir kommunistenes nye politikk betegnet som uærlig og forløiet samt som provokatorisk og forkastelig.

Altså har det ennu ikke lykkes for kommunistene å drive nasjonalt bondefangeri i Sveitz, selv med de yndigste lokketoner. Men farene er der.

*

La oss tilsist kaste et blikk på det land som har lyttet til lokketonene. Den lærde sociolog Forst de Battaglia har i «Cité chrétienne» gitt en oversikt over stillingen i Frankrike, som er av stor interesse da han er kjent som en skarp og objektiv iakttager. Han nevner først den store forvirring som hersker blandt alle franskmenn. Ingen vet hvad det egentlig er som skjer og ingen aner noe om utfallet av eksperimentet Léon Blums regjering. Seierherrene synes å handle som under trykket av en hallucinasjon, som jaget av onde ånder. De løper etter illusjoner som deres hemningsløse fantasi forespeiler dem, og disse er i øieblikket sterkere enn den sunde sans. De ser ikke den fare de stormer imot og intet har gyldighet mer i deres øine — hverken samfunnsvitenskapens uomstøtelige lover eller de historiske erfaringer og slett ikke kjennsgjerningenes vekt. De bygger en ny verden i tåkeheimen.

De har opstillet betingelser for arbeidsgiverne

som handel og industri ikke kan bære. I samme åndedrett dekreterer de nemlig lønnspålegg og prisnedslag, respekt for eiendom og statens innblandingsrett. De søker farlige vennskaper og bekymrer sig ikke om skjebnesvandre fiendskaper når det gjelder utenrikspolitikken. De negligerer historiens lære, og de begynner med høisanger til frihet, likhet og broderskap — for å ende i diktatur, utøvet av en enkelt mann i en klassens navn!

Foreløpig er det kun den velstående borger som klager — men snart vil bonden, håndverkerne og kjøbmennene følge etter — de som utgjør landets økonomiske ryggrad og som vil bli rammet av den vanvittige lovgivning. Ti lønnspålegget på 7, 15, 20 til 50 pct. dekker ikke en prisstigning på 20, 50, 100 til 200 pct., og ingen nokså drakonisk lovgivning kan stanse sammenbruddet når pengemarkedet kommer inn i inflasjonen og den dermed forbundne nedskrivning av franc'en. Og da kommer Moskva! utroper Battaglia.

Når arbeiderstanden merker at det Blum'ske eksperiment mislykkes og at intet løfte kan holdes da dukker Komintern op og medbringer ialfall en slags løsning av floken i form av en hensynsløs voldspolitikk. Ti kommunismen lever ikke i tåkeheimen — den vet hvad den vil og styrer direkte løs på sitt mål!

Men Battaglia øiner en mulighet for Frankrikes redning: det sunde franske sinn, som vil og kan samarbeide om landets økonomiske og sociale struktur. Og som vil et kristent land med kristne prinsiper i hjemsetet i hjem og skole — i den enkelte borgers hjerte og i styret innad og utad.

En konversjonshistorie.

Minister Marchant: «Hvorledes kom jeg til katolismen?»

Den 21. desember 1934 konverterte den nederlandske undervisningsminister H. P. Marchant, leder og en av grunnleggerne av «Vrijzinnig-Democratische Bond». Men like til 7. mai 1935 meddelte han det ikke til noen — stats- og partiinteressene krevet dette. Denne taushet som falt ham meget tungt, er selvfølgelig blitt falskt utlagt og tatt ham ilde op — selv av venner som før har stått ham nær. Man anerkjente ikke de beveggrunner som i hans ansvarsfulle stilling holdt ham tilbake. I sin brosjyre: «Tot Verveer» skriver han: «Hvorfor taug jeg? Man har tillagt mig alle mulige mindreverdige motiver, men forbigått den respektable som lå nærmest».

Men tausheten var ikke det man mest var forargt over — verst var selve den nye religiøse overbevisning. «Man vilde ikke ha hatt noe imot om jeg var blitt tilhenger av Rosenberg eller Ludendorff — ikke hatt noe imot om jeg hadde valgt mig Krishnamurti til profet, var blitt buddist eller retroende protestantisk. Alt dette vilde ha vært uten interesse,

men katolikk måtte jeg ikke bli». (Tot Verveer s. 12). «I mange av de brev som jeg mottok i hundrevis ved denne anledning, roste man mig for mitt mot. Er det ikke merkelig at moralsk mot regnes i Nederland å være en nødvendighe hvis man vil bli katolikk? Er det ikke en skam for det nederlandske folk? (Tot Verveer s. 31). Marchant forteller om en venn som skulde underkaste sig en stor og livsfarlig operasjon som han også døde av. Før operasjonen ba han sin hustru anmode noen gamle venner om å besøke ham. Også Marchant hørte til disse venner, men fruen bad ikke ham: hun var redd for at han skulle overtale den døende til å bli katolikk!

I sin bok «Hoe kwam ik ertoe?» (Hvorledes kom jeg til det?) redegjør Marchant inngående og klart for grunnene til sin konversjon. Den er ingen apologetik i dette ords egentlige betydning og heller ikke noen religiøs brosjyre: «Jeg gjengir kun mine erfaringer — skriftet er ingen systematisk avhandling». Den protestantiske lære om rettferdigjørelse ved troen alene berører han således ikke. «Hvorledes kom jeg til det» utgir sig ikke for annet enn et «utvalg av de overveielser som etter at jeg hadde overvunnet alle fordommene førte mig til Faderhuset» (s. 18).

Som enhver kristen må gå sin egen personlige vei til Gud selv om han lever i samfund med Kirken, så må også hver konvertitt finne sin vei til Kirken. Gud har gjort menneskene forskjellige i det naturlige liv — det overnaturlige liv utsletter ikke forskjellene, men innpasser sig etter den naturlige personlighet som engang er gitt. En gammel venn av Marchant som besøkte ham etter konversjonen, var redd for at ministeren var blitt «et annet menneske». «Synlig lettet» kunde han ved avskjeden si: «Det gjør godt å se at du helt er den samme som før!»

Hvad er så det karakteristiske ved Marchants personlighet? Ved å lese boken ser man snart at her er det juristen som taler langt mer enn politikeren — og denne jurist taler med den samme ironi og sarkasme, som i en ennu skarpere form var så fremtredende hos ham før i tiden. Han ser på seg selv og sin sak som dommeren: han arbeider med begreper som premisser, domsavsigelse, rettspleie, prosess og appell. Ut fra sin advokatbegavelse formår han å gi en skarp formulering av de anderledestroendes feiltagelser og holde et klart defensorat for sin egen, den katolske sak.

Pater Huby inndelte alle konvertitter i tre grupper, og til den tredje gruppe hører dem som kommer til sannhetens erkjennelse ad intellektuell vei. «Skulde jeg klassificeres», sier Marchant, «så måtte Huby innrangere mig i denne tredje gruppe» (s. 117), idet han formulerer som sin erfaring: «Cogito ergo credo», ikke: «Credo quia absurdum». Og selv om teologisk talt troens avgjørende moment innebåres i disse ord — hvad man stadig må huske når man leser boken, ti tro kan i siste instans ikke være bare en frukt av tankearbeit! — så har dette vært Marchants vei: «Jeg tror fordi jeg tenker» (s. 41).

Et senatsmedlem fra venstre fløi uttalte overfor en katolsk kollega sin forbauselse over at nettop et menneske «med så skarp en forstand og så kritisk en ånd» kunde bli katolikk (s. 32). Dette viser hvad der i menneskers øine særlig pregede Marchant, men åpenbarer tillike fordommene i de ikke-katolske kretser i Nederland, særlig det med «intelligensen». Det var det første skritt som Marchant måtte ta: å frigjøre sig for disse fordommer og komme bort fra den uskrevne lov: *Catholica non leguntur*. Derfor heter det første kapitel i hans bok: «*Fordommen*». På embeds vegner kom han i berøring med katolske institusjoner og med mange prester (s. 8 og 82): «Jeg fant en intelligens, en livskraft og en livsglede, et organiseringstalent, en kjærlighetsfylt vilje til samarbeid som grep mig sterkt. Jeg ville vite hvorifor denne kraft hadde sitt utspring og jeg gjorde hvad jeg altfor lenge hadde undlatt: jeg begynte å studere den katolske troslære» (s. 80). Og Marchant spurte tillike sig selv hvad det kunde komme av at katolikkene i det politiske liv praktiserte anskuelser, som lignet hans egne.

Dette var de ytre grunner som bragte ham til å eftertenke og anstille undersøkelser hvorved han overvant sin fordom. Og han sier uttrykkelig at han gjorde sine overveielser og undersøkelser uten opfordring eller ledelse fra noen prest. «Det har sin betydning å si dette, fordi mange mennesker i enhver konvertitt ser et offer som er falt i en sjellegegers garn» (s. 18). Han selv er med sin uttalte intellektuelle innstilling ikke en mann som lar «sig fange».

Under disse omstendigheter er det forståelig at Marchants bok ikke bare er en konvertittshistorie, men også en historie om de fordommer, som så å si overalt hersker mot troen, Kirken og prestedømmet — historien om de kompleksene som ordet «katolsk» fråmkaller hos anderledestroende. Marchant selv var innfanget av disse fordommer og kaller derfor også sin bok «en motivert bekjennelse av min uvinthet» (s. 17). Også ordet «forreder» er ham ikke ukjent — men forreder, som han sier: mot hvem eller i hvad?

For en mann som Marchant var det første skritt allerede det avgjørende — han citerer med full tilslutning Chestertons ord om den katolske Kirke: «I samme øieblikk som man søker å være rettferdig mot den, begynner man å elske den» (s. 17). Kapitlet «Ved kilden» kaster et klart og skarpt lys over Kirkens rett til å kalte seg «den ene saliggjørende» og imøtegår de innvendinger som en så absolutt fordring selvfølgelig må fremkalles. Er den katolske Kirke grunnlagt av Kristus selv, så er den også den eneste vei til salighet som ham selv (s. 25). Men dette argumentet «har kun verdi for dem som tror at Kristus er Guds sønn» (s. 26). Godtar man ikke dette eller går man utenom svaret og flyter slik ut som den prest som sa: «Kristus er Guds øie som vender mot jorden» — med hvilken rett kaller man sig da «kristen»? Kristus gav oss ikke selv noen bok, men «han bragte oss muntlig det glade bud-

skap og grunnla med dette sin Kirke» (s. 31). Denne lære som Kirken bar videre «syntes mig uberørt. Jeg så mig tvungen til å erkjenne den som sannhet» (s. 31).

Derpå følger et interessant avsnitt: «Fornuft og tro». «Er det fornuftig av mig å være gått veien til kilden? Burde ikke min forstand ha holdt mig tilbake?» Mange stiller sig helt avvisende overfor det overnaturlige — det synes dem best ikke å tenke over overnaturlige ting, ti da får man heller ikke noen åndelige krav. Det «intelligente» menneske hylder følgende livsanskuelse: Fornuften kan ikke strekke sig utover den synlige verden. Er en mann begavet med skarp forstand og allikevel retroende protestantisk, da må der være en eller annen lacune i denne forstand — er han til og med katolikk, da kan man kun forklare det ved at han er rustet fast i denne lære ved tradisjon. Tro er kun for helt enkle mennesker — for ikke å si: kun for de direkte dumme. Prestene forhindrer i sin egen-skap av Roms agenter den frie tenkning. Med alle midler forsvarer de Kirken som maktinstitusjon.

Den moderne teologi «har jeg aldri forstått» og «den moderne protestantismes lære har alltid latt mig utilfretsstillet» (s. 34). Det forekom Marchant «som man gikk utenom de konkrete spørsmål og som man søkte å undgå en logisk og skarp bevisførsel» (s. 36). Men hvis man mener at den religiøse tro er ubetinget nødvendig for menneskene, «da er alle utglidninger og all begrepsforvirring farlig» (s. 32).

En mann som Marchant kan umulig avfinne sig med svømmende og svevende begreper. «Jeg holdt meg åpen for noe annet, for det som kunde gi ånden feste. Hvad jeg søkte var løsningen mellom fornuft og tro» (s. 38). Og i «cogito ergo credo» fant Marchant løsningen. «Jeg tror fordi de motiver ut fra hvilke de overnaturlige kjensgjerninger forekommer mig troverdige, er evidente og beseirer min naturlige forstand. Fornuften bærer også ut over de synlige anskuelige ting. Den som avviser dette gjør det ikke fordi han tenker skarpere enn den som tror — han avviser det fordi han i visse øieblikk ophører å tenke» (s. 42).

Når Marchant engang er kommet over fordommene hen til kilden, til Kirken som grunnlagt av Guds sønn, og har innsett at Kristus ikke bragte en død bok, men preket at Kirken og kristendommen ikke kan adskilles — da er Kirkens enhet og læreembede, dens prestedømme, skriftemål og alt hvad Kristus har skjenket den for ham den klareste logiske følge. Som ministeren uttrykker det: «Der finnes ingen vei utenom!»

Et vidunderlig kapitel er viet kunstneren Willem Mengelberg. Det kommer nokså uventet, ti på alle bokens sider stråler ellers sannhetens lampe med sitt neutrale hvite lys — dens motto er: «I skal erkjenne sannheten og sannheten skal frigjøre eder!» — og plutselig beretter Marchant om sin oplevelse ved «Mattæus passionen» under Mengelberg, slik at vi da møter ikke fornuft og tro, ikke den Gud som

er sannhet, men kunst og tro, den Gud som er den rene skjønnhet. Marchant viser således hvorledes den katolske kunst også har medvirket til hans konversjon: «men det er ikke derfor, at jeg er vendt tilbake!» (s. 117).

Det alvorligste kapitel kommer tilslutt: «Hvad Gud forlanger av oss». Lengslen etter frelse er uimotståelig og «frelsen er her!» Enhver er kallet, i det minste til å avsvekke en Fordom hos et annet menneske (s. 131). Katolikken føler det som sin plikt å følge denne kallelse fordi han innser at han har det som andre leter etter og kjemper i søvnlose netter for å opnå. Føchte katolikker har hatt det makelig: en annen har sagt «ja» for dem ved dåpen og de store verdensomstyrte sannheter har de hørt allerede som barn. Har de gjort annet enn lære dem utenad? Har de erobret dem stykke for stykke senere i livet? Marchants bok er et gripende document humain — et gripende eksempel, et søkerende menneskes vei frem til hans «hjerte finner hvile i Gud».

Men la oss være opmerksom på at en slik bok kan innebære en fristelse: den at vi vil bruke den apologetisk på en falsk basis. Ti det er falks, det er helt uriktig om noen katolikk vilde si: «se, hvor katolske tro kan da ikke være så dum når selv en minister med skarp forstand bekjenner sig til den! Vi kan altså la oss se!» Dette er alltid faren ved konversjonshistorier, især når de stammer fra «kjente navn»: at man bruker dem som en art reklame. Men det er helt galt — for Kirken måles med en annen alen enn en forretning. For en forretning er det en anbefaling å være «hoffleverandør». Men anderledes med Kirken: hvor den har vært «hoffleverandør» er det aldri gått den godt! Kirken er Guds rike og det må vokse frem i oss selv — og den beste «reklame» for Kirken er når Guds rike vokser sig større og sterkere i dens barn, ti da driver vi den beste og mest effektive apologetik. Da kjennes katolikker også i samfundslivet fremfor andre: «se, hvor de elsker hverandre!»

En konvertittbok skal leses og ses ut fra synspunktet: historien om Guds stadig virkende nåde i menneskesjelen. For oss katolikker en påminnelse om det vi har etter Kristi ord: «salig de øine som ser hvad I ser!» — for anderledes-troende en opmuntring til å overvinne Fordommer og søke Gud hvor han er å finne. Marchants bok opfyller helt disse to krav og gjør det på en helt nøktern og usentimental måte som gjør den særlig tiltalende for moderne mentalitet.

Vår feriekoloni.

Fra og med 14. juli til og med 20. juli

G. P.	kr. 5.00
Tidligere innkommet	» 1309.50

Ialt kr. 1314.50

Herved er innsamlingen til feriekolonien avsluttet, idet det nødvendige beløp for barnas landophold er tilveiebragt. St. Vincentsforeningen har bedt «St. Olav» formidle en foreløpig takk til alle og enhver som har bidratt til innsamlingen.

St. Knuds minnifest i Odense.

Den store danske minnifest for Knud den Hellige, som fant sted i Odense den 12. juli, har efter hvad «Nordisk Ugeblad» og «Katholsk Ungdom» beretter, fått et strålende forløp. Været var hele dagen det skjønneste og Odenses katolske menighet under en festkomites ledelse, hvis formann var den utrettelige pater Resch, var de mest strålende verterfolk man kunde ønske sig. I den smukke katolske St. Albanikirke feiredes den egentlige høitidsstund i bønn og kommunion fra tidlig morgen av. Ekstratog fra øst og vest bragte ca. 1300 deltagere — resten kom med andre tog eller andre samferdselsmidler. Ikke så få brukte apostlenes hester som det egentlig best sommer sig til en pilgrimsferd.

Odense stod helt i festens tegn hvortil selvfølgelig meget bidrog de mange tilreisende prester og ordenssøstre. Dessverre var biskop Brems ved sykdom forhindret fra å være tilstede, så provikaren pastor Flynn kom i hans sted.

Kl. 11 gikk prestenes prosesjon fra St. Albani-kirken til Forum, et kjempelokale hvor messen blev lest av provikaren med assistanse av prestene Jensen og Hake. Ca. 4000 mennesker overvar den. Prekenen ble holdt av den unge danskfødte pastor Jan Ballin. Kl. 3 var der en friluftsandakt på Albanitorv, hvor talerstolen var reist ved stensettingen til minne om det sted hvor St. Knud blev drept — som altså den gang avgav plass for den daværende St. Albanskirkes høalter. Her talte den likeledes danskfødte unge pastor Kjeld Geertz Hansen — og det var ikke minst en av dagens gleder å konstatere Guds nåde med å skjenke prestekall til landets egne barn. Likesom under pastor Ballins tale lyttet man dypt betatt til de virkelighetsnære og aktuelle betraktninger over St. Knuds leven de betydning for mennesker av idag — og særlig gripende var det moment da pastor Geertz-Hansen opfordret alle til å blotte hodene og i et minutts taushet løfte sjelen i bønn for Danmarks frelse.

Og så begynte defileringen forbi relikvieskrine-ne i St. Knuds kirke. Den skjønne portal var slått gjestfritt op — på altret var alle lys tente — stille drog toget op ad midtgangen, bøide til høire og ned i krypten hvor man defilerte forbi St. Knud og St. Alban. Atter og atter blev korsets tegn gjort — nu som i de mange hundre år hvor Hellig Knuds relikvieskrin var målet for alle fromme daners lengsler. Nu hviler han i en krypt mot før på kirkens

hedersplass — men St. Knuds forbønn er like sterk og virksom den dag i dag som for århunder siden. Og det er den samme tillit han anropes med av våre dagers troende som av forfedrene:

«Skytsengel for det høie Nord,
for Danmarks land og folk,
du som i saligheten bor,
vær du for Gud vår tolk
og bær en bønn for Herren frem
at mildt han ihukommer dem,
som tapte den katolske lære
og æren, Kirkens barn å være». (K. K.)

*

Dagen avsluttet med det store festmøte i Forum, hvor først pastor B. Jensen talte, idet han tillike refererte de innløpne telegrammer, bl. a. fra den Hl. Fader, den danske konge, den danske og norske biskop. Biskop Mangers telegram lød: «Norsk katolikker sender danske trosfeller hjertelige hilsner og gratulasjoner». — Dessverre hadde stortingsmann Wright, som skulde ha vært en av dagens talere og som «Nordisk Ugeblad» før har presentert for de danske katolikker på en særdeles sympatisk måte, måttet sende avbud på grunn av viktige forhandlinger i Stortinget, hvilket han motiverede med et langt telegram som likeledes blev opplest. Pastor B. Jensen talte dernæst varmt for den Hl. Fader i Rom, idet hele forsamlingen reiste sig.

Næste taler var den kjente pastor Messerschmidt, som hilstes med stormende bifall da han viste sig — og med stor kraft talte han for Danmark, for landet hvor «Gud atter vilde reise sitt gamle hus og legge våre fedres bønner på deres barns leber».

Før og mellem talerne hadde der vært skjønn musikkunderholdning — nu samledes St. Knudskolens elever sig under sin lærer pater Menzinger og sammen med orkesteret utførte de nu en praktfull kantate, komponert og dirigert av O. Segal. En bifallsorkan takket for utførelsen — så holdt teaterdirektør Henning Jensen en av de taler som han er så bekjent for: under et kåseris lette og elegante form fremsettes de evige store sannheter, som alle fører mot et point: å opflamme til katolsk aksjon. Johannes Jørgensen var siste taler. Motivet for hans ord var «enhver virker ikke så meget ved hvad han gjør, men ved det han er», idet han belyste dette ut fra kjente store katolikkers liv. Det sier sig selv at den berømte forfatter blev hjertelig hyldet — og med «Kongernes Konge» sluttet den herlige dag, som var som en levende bekrefteelse av de siste linjer i pastor Cay Benzons skjonne pilgrimssang:

«Gennem Seklers Skumringsaar Pilgrimssangen tav,
men paany skal stige Liv av ældet Grav.

Danmarks Jord signe vil Bønnens fulde Kor,
Sæd i Mulde sanker hver som freidigt tror.

Drager frem, drager frem paa vor fromme Færd.
Signe Gud vor Vandring, gør den skøn og skær».

Kardinal Binet.

Kardinal Charles Joseph Henri Binet er avgått ved døden i en alder av 67 år. Han var født i nærheten av Soissons og blev prestevigslet i 1893 hvoretter han bekledde flere geistlige stillinger. Som sjælesørger for soldatene under verdenskrigen ved forskjellige avdelinger gjorde han sig bemerket ved sin nidkjærhet, som ikke fikk ham til å sky noen fare når det gjaldt å bringe en døende Kirkens siste nådemidler om det enn var på selve slagmarken — og han mottok også beviser på statens anerkjennelse av hans opofrende og ekte prestelige selv-forglemmende virke.

I 1920 blev han utnevnt til biskop av Soissons, og med sin dype fromhet og veldige arbeidskraft tok kardinal Binet nu ufortrødent fatt på å gjenoppbygge det kristelige liv i dette bispedømme som hadde lidt så uendelig meget under verdenskrigen. I de syv år han var biskop der, bygget han 200 nye kirker og restaurerte 200 andre av de 400 helt ødelagte og 600 mer eller mindre beskadigede. I 1927 utnevntes han til erkebiskop av Bézancourt og like etter til kardinal. Han organiserte den katolske aksjon i dens forskjellige forgreninger, ofret sig særlig for arbeidet for nye prestekall og hadde den glede å se dette arbeid bære skjonne frukter. Fremdeles hadde kirkebyggingen hans store interesse — og hans hyrdebrev vakte opmerksomhet i vide kretser.

Den avdøde kardinal viet alltid den katolske presse sin varmeste forståelse og interesse, hvilket nu minnes med takknemlighet i alle nekrologene. R. I. P.

Pilgrimsferden til Stiklestad.

Trondheims festdag nærmer sig, hele landets festdag!

Vi feirer som sedvanlig Hellig Olavs martyrdød med pilgrimsferd til Stiklestad under sang og bønn. Bli med og hjelp til å knytte trådene igjen med fortiden på det sted Hellig Olav selv har viet med sitt blod!

Det vil vel ikke bli så strålende år som det var ved jubileumsfestlighetene, men det hellige minnet som skal feires er mere enn grunn nok til at du skal være med hvis det lar sig gjøre. Kom derfor og ær Hellig Olav etter fedrenes skikk!

Vær i det minste med som åndelig deltager og send en liten gave for at en annen kan møte frem på Stiklestad i ditt sted og be i din mening og for dine anliggender! P. Antonius Deutsch ss. cc.

„Der Grosse Herder“.

En ny utgave av det verdensberømte konversationsleksikon «Der grosse Herder» foreligger nu ferdig — men det er absolutt litt av en misforståelse å betegne dette standardverket som «konversations»-leksikon. Den som eier det og virkelig vil utvide sin horisont ved å lese i det — han vil oppdage at han beriker sin ånd langt ut over konversationsformatet. Det overfladiske som man nemlig forbinder med ordet konversasjon finnes ikke i dette leksikons artikler. De er alle dyptgående — alle borer de sig ned i emnet som behandles og meddeler derfor en konkret viden som er utviklende og berikende i en helt annen målestokk enn konversasjon alene krever.

Det er et virkelighetsnært og samtidig spirituelt opplysningsverk, som nu etter foreligger i ny og up-to-date utgave. De beste penner på hver sitt felt bidrar til det storslagne resultat — teori og praksis har inngått en forbindelse som gjør «Der grosse Herder» like anvendelig for skribenten og foredragsholderen som for håndverkeren og bonden. Alle har bruk for det og alle kan bruke det, allsidig og overskuelig som det er. Dets rike billedmateriale — over 20 000 bilder! — og det førsteklasses trykk, som omspenner både dyptrykk og flerfarvetrykk, det hendige format og gode fordeling i 12 bind samt den verdifulle innbinding i solid materiale gjør det helt enestående blandt alle leksika ellers — og dertil kommer dets gjennemkristne innstilling til fenomenene og til mennesker samtidig med at det holder en streng objektiv linje og aldri er tendensiøst. Endelig medfølger i et bind for sig selv et stort verdensatlas.

Men — se selv! Skriv til Herder & Co., Freiburg im Breisgau og be om et prøvehefte. De får det omgående og uten forbindtlighet.

Til maskinen!

Hvor Du var vakker, o maskin, i dine første år!

Hvor vi beundret din innviklede mekanikk og kraften i dine oljesmurte lemmer!

Du spilte med dem som en atlet spiller med sine muskler og vi var stolte over å ha født dig!

Og vårt hjerte fyltes med håp når vi lyttet til din lystige sang: at verden skulle bli fri for den gamle forbannelse og slippe for å «ete sitt brød i sitt ansikts sved». Vi tenkte at hendene nu skulle få legge sig til hvile og ånden derfor ville bli frigjort —

så menneskene ville bli bedre når de fikk mere tid til å ernære sin sjel og ikke bare skulle slite for å oprettholde legemet —

at de da vilde løfte de lettede armer mot himlen og åpne dem for å ta sine medmennesker inn i dem,

Det var du, o maskin, som skulle støtte oss oglette våre kår!

Akk, hvor vi er blitt skuffet! I stedet for fri blev vi slaver for alvår, slaver for dig og dine krav til oss!

Vi beundret din styrke — og vi trodde den skulle bringe oss lykke. Så underkastet vi oss din makt — og så ikke at du er blind!

Så ikke hvor ubarmhjertig du var! Du jaget oss fremad med dine stemplers rytme — stadig forttere og forttere.

Det blev vanskelig for oss å følge dig, men din sjelløse makt suget våre krefter til sig og lot oss svake og viljeløse underkaste oss dine fordringer. Din vanvittige fart gjorde os sanseløse —

mer og mer begjæret vi ved din hjelp — av penger, ære og makt. Du var født som tjener for åndens primat — men det var vi som ble tjenere for materialismens voldsherredømme.

Penger ble alt — mer og mer penger — inntil de tapte sitt verd og forsvant. Inntil du hadde drept selve arbeidets mulighet ved din ville fart.

*

Men derfor gjør vi oprør nu.

Derfor anklager vi dig, o maskin!

*

Vi anklager dig:

fordi du utsletter den menneskelige personlighet — ti du har gjort oss til abstraksjoner, standardtyper, maskiner selv.

Du har opslukt oss i din egen substans —

Du har mekanisert oss —

vi er blitt maskiner, hvis mål ene er penger — de penger som kjøper alt det vi kaller glede og som utfyller den tid vi skulle ha hatt fri —.

Produsere lærte du oss — men uten initiativ, intelligens, fri vilje —.

*

Men mest anklager vi dig fordi din larm har overdøvet bønnen i vårt sinn.

Vi hører for dine stemplers torden ikke mer kirkeklokken ringe —

og den lille alterklokke i vårt hjerte er blitt taus.

Man har søkt å få dig til å tie — men næret av vårt begjær, vår nydelse og vår umettelighet har du vokset dig for sterkt —

vi skapte dig for vår frihet — men du skjenket oss en lediggang uten grense —

ti arbeidsløshet fulgte hvor du fikk herske allmektig.

*

Grep vi så galt?

Var vårt håp om åndelig frihet kun en utopi?

Syndet vi mot Guds And?

Underkjente vi arbeidet hellighet?

Er skylden ikke din, o maskin — men vår — vi som lot dig knytte oss ene til timelige, jordiske livsmål.

Du skulle forkorte vår arbeidstid, så vi fikk

tid til å skape evige verdier i vår sjel, å utvikle oss for vårt evige livsmål. Du skulde gi oss mulighet for å tjene det felles beste, ikke egeninteressen alene.

Er det for sent?

Nei!

Du skal etter bli vår tjener — ikke som nu, vår herre. Ved din hjelp skal vi få tid til vår rådighet — tid som skal tjene evigheten.

Vi vil lære dine stempler å tjene Guds rikes vekst iblandt oss.

Ite, missa est.

Med stille, festlig glans de høie vokslys brenner og svøper kirkekoret i en gyllen dis.

De siste virakskyer spreder sig og svinner og bæres bort som av en sakte bris.

Tilvisse bruser om det gylne alter nu englevingers løndomsfulle sus, ti på det hvite alterlin har Lammet nyss ofret sig til bønn og orgelbrus.

O nådefulle stund! De gjennemstungne hender har løftet sig til midlerbønn fra alterbord. Selv himlens lovsang tidde, og nådens rike strømme fikk flomme fritt ut over syndig jord

Vår Frelsers blod har ropt til livets kyster i store, nådesvangre offerstund og senket himmelfred i brutte hjerter. som søkte nådens Gud ved prestens munn.

Nu er det slutt, og som en lys fanfare det klinger jublende fra kirkekor: Gå hjem med Gud, du fromme folkeskare — fullbragt er paktens offer på Guds bord.

Sitt «Ite, Missa est» Guds tjener synger — se, gullet glitrer i hans messeskrud, og over blikk og åsyn hviler gjenskinn fra møtet med all hellighetens Gud!

Gå hjem, Guds barn, til ukens travle virke, nu ligger solglans over dagliglivets ferd. Fra Jesu Hjertes glød i Herrens kirke det fikk for evigheten kraft og verd.

Ti fra det nye paktens offeralter der bølger nu i rike rytmers flod et kildespring med kraft i tunge stunder, med nåde fra din Frelsers hjerteblod.

K. KJELSTRUP.

Den 2. internasjonale katolske journalistkongress.

I jubileumsåret 1933 ble det besluttet under en Roma-pilgrimsfart av katolske journalister, at den 2. internasjonale katolske journalistkongress skulle avholdes i 1936 i Rom. Nu har «Den katolske presses internasjonale forening», som ble stiftet i Marseille ifor under et pressestevne, utsendt innbydelse til samtlige katolske journalister i verden, om å delta i den romerske kongress, som skal finne sted i dagene 24.—27. september. Det skal bli, står det i innbydelsen, dager som skal gi uttrykk for vår takknemmelighet og ærbødigheit overfor «den katolske journalistikkens pave». «Det skal bli dager viet bønn, arbeid og broderlighet. Vår store — mellom alle folk fordelte — familie vil møtes i faderhuset som ved den hjemlige arne i et kort, men for sjelen og forstanden vederkvegende samvær, som vil styrke oss i det kall vi følger og binde oss til pressens apostolat ved å bringe oss velsignelsen fra Kristi stedfortreder på jorden — den vi alle vil be om for derved å bli nyttigere og verdigere redskaper for religionens og den kristne kulturs seir». Kongressen trer sammen den 24. september med kardinalstatssekretær Pacelli som ærespresident.

Av kongressens omfangsrike dagsorden fremhever vi følgende temaer som vil bli behandlet i fo-redragsform: De katolske journalisters religiøse utvikling — Den katolske presses opgave overfor hedenskapets fremstøt i det moderne liv — Retningslinjene for den katolske presses arbeid i de forskjellige land — En regelmessig utveksling av informasjoner over det katolske liv i landene.

Søndag 27. september blir kongressdeltagerne mottatt i audiens av paven.

Herhjemme.

Kristiansand. — De av St. Ansgars mannsforening utloddede 8 bind av Sigrid Undsets middelalderromaner, utkom ved trekning 1.—7. på lodd nr. 1040, A. Karlsen, Vennesla, Graslia. (Rett trekning bevidnes av en politibetjent hvis autograf er uleselig. — Red. anm.)

— og derute

Paris. — Det franske akademi har tildelt den berømte forfatter Georges Bernanos sin store ærespris for roman-diktning for hans siste bok «Journal d'un curé de campagne».

Vatikanbyen. — I begynnelsen av juli reiste paven til sitt landssted Castel Gandolfo, hvor han akter å bli i tre måneder. Som forrige år vil han fremdeles motta pilgrimer og bryllupspar.

Redaktør: Mgr. Irgens.
K. Grønlid's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.